

השבת של רבי נתן אפרת

לכריזון נצח אורינו ר' ישראל בער ארזי בן ר' אייזיק שאה, נצ"ל

ואפילו לאחר מתן תורה שכבר פסקה ז'המתן והיה להם חרות ממלאך המוות וכיו וזכו לקדשה נפלאה ונוראה, אף על פי כן התגרה בהם אחר כך עד שהחטיא קצתם בחטא העגל. והדבר פלא מאד: מאין נמשך זאת שאחרי שפסקה ז'המתן וזכו לנבואת פנים בפנים יפלו אחר כך כל כך, אך כל זה נמשך מעניין הנ"ל שיש כמה בחינות ביצר הרע ואפילו צדיקים גדולים ונוראים יש להם יצר הרע שהוא מלאך הקדוש וכו' וכו' ומשם נמשך כל הנסיונות המבארים בתורה שנסו אבותינו את הקדוש ברוך הוא, כי אף על פי שזה היצר הרע של הצדיקים הוא בחינת מלאך הקדוש ממש והוא רק בחינת דינים עליונים שלא זכו עדין להמתיקם וכו' אף על פי כן גם הצדיקים שאינם זוכין להמתיק אלו הדינים ולשבר זה היצר הרע שהוא מלאך הקדוש יכול אחר כך להתגרה בהם כל כך עד שיפיל אותם מאד חס ושלום, ויטעה אותם מה יתברך ויתעה אותם מאד כמו שטעו אז בעגל לולי משה שעמד בפרץ והוציאם מזה וכפר בעדם, וכן עברו כהנה וכהנה על כמה גדולים שהיו גדולים במעלה ואחר כך נפלו מאד רחמנא לצלן, וכל זה נמשך מבחינה הנ"ל.

ועל כן אמרו רבותינו ז"ל: ואל תאמין בעצמך עד יום מותך, על כן צריכין תמיד לצעק אל ה' ולסלק ולהשליך מאתו כל החכמות שממם כל הבלבולים רק לילך באמת ובתמימות ואז לעולם לא ימוט כי צעקה ותפלות ותחנונות ובקשות מועילים תמיד יהיה איך שיהיה. (לקוטי הלכות - הלכות שילוח הקן ד' - אות ו')

(ר' ישראל אודסה, זצ"ל - המשך)
... יש לנו כבר "סיפורי

שיחות

מעשיות", זה שווה יותר מכל העולם, כל דיבור הוא שווה יותר מכל העולם, אז אנחנו מצחקים מכל העולם, יש כבר "סיפורי מעשיות", יש כבר "ליקוטי מוהר"ן", "אני ונתנליה, נתנליה שלי, הם מצחקים מכל העולם", יש כבר "סיפורי מעשיות", "ליקוטי מוהר"ן", "ליקוטי הלכות", "ליקוטי עצות", מה יש לנו לדאוג? אתה צריך להיות שמח מאד, שיש לנו כבר עכשיו "סיפורי מעשיות" כאלה ו"ליקוטי מוהר"ן" זה ו"ליקוטי הלכות", "ליקוטי עצות", מה שיש לנו? אוצרות כאלה, שהם החיות של כל העולם, כל חיותינו, כל דיבור ודיבור של המעשיות, של התורות, הוא החיות של כל העולם, בלי זה אין שום חיות כלל.

אוי, אני זכיתי לראות איך רבי ישראל (קרדונר) היה עובד השם, ושפך מים כמים, שפך דמעות להשם יתברך בלב כזה, דיבורים כאלה לא רואים עד שיבוא משיח, {אשרינו}, החתן עם הכלה היו מתגעגעים מאד, היו מתגעגעים מאד שיקבלו איזה דיבור מרובנו הקדוש, והילדים אמרו: "אם היה כאן הבעטליר", זה הבעטליר שהביא להם את הלחם, אם הוא היה נמצא פה, היה שמח מאד". "העולם לא שווה לי פרוטה אחת, לא שווה כלום, רק ה"סיפורי מעשיות" וה"ליקוטי מוהר"ן" וה"ליקוטי הלכות", זה כל חיותינו ותקוותינו", לא ראיתי חיים כאלה, לא ראיתי שמחה כזו, חיים כאלה, ומה שרבונו הקדוש גילה: הילדים היו מתגעגעים אחרי הבעטליר, אם הוא היה הבעטליר העיוור... אם הוא היה פה, היה שמח מאד, הוא משמח אותנו, הוא מחזק אותנו ומרפא אותנו, מה הוא לא עושה בשבילנו, אה!

יש כבר "סיפורי מעשיות" כאלה, עד רבנו לא היה "סיפורי מעשיות", ולא היה "ליקוטי מוהר"ן", ולא היה כלום, לא היה חיים כלל, אבל עכשיו הבנים היו שמחים מאד, הם קיבלו מתנות גדולות, "סיפורי מעשיות" ו"ליקוטי מוהר"ן", היה שמח מאד, "אם היה הבעטליר" פה, היה שמח מאד", ברוך השם היום השבעה בעטלירי' הם פה בעולם הזה. מעשיות כאלה, כל דיבור הוא החיות של כל העולם, כל דיבור שגילה רבנו, עד רבנו לא היה כלום, לא היה "סיפורי מעשיות" ולא "ליקוטי מוהר"ן" ולא "ליקוטי הלכות", אנחנו

שבת לקראת ויבלע מטה אהרן את ... (וי, יב)

את זה לעמת זה עשה אלקים. ונתן כח גם בהסטרא אחרא שתוכל להתעקם כקוף בפני אדם עד שיש כח גם להחרטמים והמכשפים שיעשו כמעשה הצדיקים לפעל פעלות על ידי שמות הטמאה כמפרש בתורה לענין המופתים הנוראים שעשה משה רבנו, ויעשו גם החרטמים בלהטיהם כן. אבל בודאי אמתת הקדשה ידה על העליונה ולעולם גברה יד משה עליהם. כמו שכתוב (שמות ז) ויבלע מטה אהרן את מטותם. עד שבכמה אותות לא יכלו החרטמים להוציא עד שהכרחו להודות ולומר 'אצבע אלקים הוא'. ואם אף על פי כן החזיק לב פרעה, אבל בסוף הִכרח להודות ולומר ה' הצדיק ולשלחם בעצמו. ואחר כך נתחרט ורדף אחריהם עד היס. ושם הראה ה' את ידו הגדולה ובקע את היס לפני בני ישראל ופרעה סבר שגם הוא יעבר היס ורדף אחריהם לתוך היס וישב ה' עליהם את מי היס וכו'.

והנה מכל המעשיות הנוראות האלו וכאלו ומכל מה שמבאר בספרי קדש מזה, אנו רואין גדל כח הבחירה שנתן ה' יתברך להאדם בזה העולם המעשה. ועיקר הבחירה על ידי שהעלים רצונו, ואינו מגלה סודו כי אם לעבדיו הנביאים הרודפים ומתייעגים להשיג רצונו. ואלו הנביאים והצדיקים אמתיים מגלים רצונו על ידי תפלתם הקדושה, שעל ידי זה הם עושים מופתים ואותות נוראות בעולם. והעיקר הוא משה רבנו שהוא רבן של כל הנביאים שעשה אותות ומופתים נוראים בעולם אשר לא נשמעו ולא נראו בכל הארץ כמו שכתוב (דברים ד) הנחיה כדבר הגדול הזה וכו', וכל מה שעשה הכל היה על ידי תפלה כמו שכתוב (שמות טו) ויצעק אל ה'. וכן באלישע אמרו רבותינו ז"ל (מגלה כז) ואלישע כל מה דעביד בתפלה הוא דעביד. אבל אם כן כבר היה מתבטל הבחירה והיה מתבטל כל העולם שנברא רק בשביל הבחירה. ועל כן כל ימי קיום העולם בהכרח שיהיה בחירה. על כן בדרכי נפלאותיו יתברך נתן כח גם להסטרא אחרא שיהיה להם כח לעשות איזה מופתים לפי שעה על ידי כשפים ושמות הטמאה. (לקוטי הלכות - הלכות ברכת השחר ה' - ע"ו)

ויחזק לב פרעה ... (וי, יג)

כל מה שעבר על ישראל ביציאת מצרים וקבלת התורה ואחר כך וכל המלחמות לכבש ארץ ישראל וכל מה שעבר עליו אחר כך הכל כאשר לכל עובר על כל אדם שרוצה לזכות לחיי עולם שבהכרח שיעבר עליו כמה מיני מלחמות בלי שעור ובכל עת שרוצה להתעורר ולהתחזק בעבודת ה' מתגברים בכל פעם יותר, ובפרט בהתחלה. כמו שהיה ביציאת מצרים שתכף כשבא משה אל פרעה להוציא את ישראל התגרה בהם ביותר ואמר: תכבד העבודה וכו', כי הסטרא אחרא כשרואה שבא צדיק אמתי בחינת משה ורוצה להוציא איש הישראלי מגלות נפשו הוא מתגרה ומתגבר עליו יותר ומכביד עליו על העולם הזה והתאוות והפרנסה עד שקשה עליו לזוז ממקומו לשוב לה' יתברך, אבל דרך ישראל עם קדוש שהם תופסין אמנות אבותיהם בידיהם ובכל פעם הם צועקים אל ה', ועל ידי זה הם מכניעין בכל פעם פרעה וחילותיו שהם הסטרא אחרא וכתותיהם, אבל אף על פי שמכניעים הם חוזרין ומתגברין בכל פעם וכן פעם אחר פעם כמה פעמים כמו פרעה שבכל עת שבא עליו איזה מכה נכנע קצת, אבל אחר כך חזר והתגבר, כמו שכתוב: ויחזק לב פרעה ויכבד את לבו וכו' ואפילו אחר שהביא ה' יתברך עליו כל העשר מכות והכרח להוציא את ישראל ממצרים חזר וקבץ כל חילותיו ורדף אחריהם, וכמו כן ממש עובר על כל אדם בכל זמן וכל אחד יכול להבין בעצמו כל זה לפי בחינתו וערכו איך שעוברים עליו כמה עליות וירידות כמה וכמה פעמים שכל זה נמשך מבחינה הנ"ל בחינת גלות מצרים, כי עיקר הגלות הוא גלות הנפש וכל הגליות מְכַנְּים בשם מצרים, וכל זה נמשך מעניין הנאמר בהשיחות [לקוטי מוהר"ן א' - סימן ע"ב], שיש כמה בחינות ביצר הרע ומרובי הכחות והבחינות שיש בהיצר הרע משם נמשך כל זה מה שבכל פעם מתגבר מחדש.

כל מה שפנינו מתקיים בטוה...
זה התקיימות פלאות...

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קל"מ ב', סו)

טוב להגיד ולשיר נ נח נחמן נחמן מאומן לזכות לכל הישועות

מצחקים מכל העולם, יש כבר "סיפורי מעשיות", יש כבר "ליקוטי מוהר"ן", יש כבר "ליקוטי הלכות". היה לי חלום הלילה, שכל העולם היו מצחקים מאתנו, אני הייתי עם רבי ישראל (קדונו), שני אנשים, כל העולם צחקו, "הם ברסלב, אסור לעבור על ידם, הוא ברסלב", הוא ורבי נתן היו מצחקים מכל העולם, "אני ורבי נתן מצחקים מכל העולם", {איפה העולם}, אנחנו, הם שמחים, יש לנו כבר "סיפורי מעשיות", שכל דיבור הוא יותר שווה מכל העולם, יש לנו כבר "ליקוטי הלכות" ו"ליקוטי מוהר"ן" ו"ליקוטי עצות", אין במה לשמוח! ירקדו כל העולם בכל הרחובות, ירקדו מרוב שמחה, יש לנו כבר ברוך השם המעשה של הבעל תפילה, כל העולם ישמחו וירקדו, יש לנו כבר המעשה של הבעל תפילה, יש לנו כבר המעשה של השבעה בעטלירי, {היה שמה} חרש ואחד היה עיוור, {והיה שמחה}, איזה שמחה יהיה כשיבוא משיח, ירקדו בכל המקומות, בכל בית, בכל רחוב ירקדו וישמחו מאד, יש לנו כבר הבעטליר, הבעטליר החרש, הבעטליר העיוור, איזה שמחה, בעטליר, בעטליר, בעטליר, אנחנו רק מתפללים להשם יתברך על כל דבר, מזה נעשה מה שנעשה, מזה נעשה שמחה כזו בכל העולם, אבל בלי זה, אין השמחה ואין חיים ואין כלום. אוי, המעשה מבעל תפילה, אין מעשה מבעל תפילה רק בברסלב, אחד {בכל העולם}, יש להם מעשיות כאלה? מבעל תפילה? מהשבעה בעטלירי? ירקדו וישמחו בכל בית, בכל רחוב יהיה שמחה וריקודים, יש לנו כבר הבעטלירי, יש לנו כבר המעשה של הבעל תפילה, האם יש מעשיות כאלה בעולם חוץ מברסלב? כל העולם לא היה אפילו דיבור אחד מבעטלירי, דיבור אחד, ועכשיו יש לנו כל הבעטלירי, מדוע רבנו הקדוש הוא מכנה עצמו 'בעטליר', מה זה 'בעטלירי'? עני, מה זה 'בעטלירי'? 'בעטלירי' הוא תמיד היה מתחנך להשם יתברך, 'בעטלירי' היה תמיד מתפלל להשם יתברך: 'תן לי, תן לי, תן לי, תן לי, תן לי', השמחה שיהיה כשיבוא משיח, אז ירקדו וישמחו בכל בית ובכל רחוב ובכל מקום רק שמחה וריקודים, יש לנו כבר הבעטלירי, יש לנו כבר הבעל תפילה, איזה שמחה יהיה!?

הוא על-ידי רבוי כבוד ה' שנתרבה על-ידי קבוץ כל הנפשות אל הצדיק האמת, שעל-ידו זוכין לאמונת חידוש העולם, ולבטל ולעקר דעות חכמי הטבע שכופרים בחידוש העולם.

עיקר שלמות ישראל הוא שיהיו נכללין כלם יחד בתכלית האחדות בצדיק האמת שהוא השכל הכולל העליון שהוא הראש והחכם של כל ישראל, והוא מנשא ומגדל ראש ושכל של כל אחד, ונכללין כלם בשכל הכולל העליון ועל-ידי זה נמתקיים כל הדינים שבעולם, אידן שנמצא איזה דין וצמצום - הכל נמתק על-ידי זה, ונתבטל סטרא דמותא. כי שם, בשכל הכולל, בבחינת קדשי קדשים, שם צוה ה' את הברכה.

פלא מעגל גרליך ליישר אותם בדרך האמת, ורדף אחר השלום. מדרך שקר תרחק, ורדף אחר השלום.

עיני זולגות דמעות ורתחות על אשר בעוונותי הרבים שלח ה' עלי לטובת יסורים קשים וכאבים גדולים ברגלי ומעי, לא עלך, ואני שוכב במטה ובוכה לפני ה' על בטול תורה ותפלה. גם איני זוכה לילך לבית הכנסת ולמקוה כדרכי לטבל במקוה בכל יום. אבקשך מאד להתפלל עלי שישלח לי ה' רפואה שלמה מן השמים, והמרחם ירחם.

אשריך אחי, אשריך אלפים פעמים שפנימיות לבבך מבין ומרגיש האמת האמתי המאיר עכשיו בעולם. ה' יחזק לבבך ויגדיל דעתך לחשב ולחשק לרחם על ישראל ברחמנות האמתי להאיר עיניהם באור הצדיק האמת, כי אנו צריכים לישועה ורחמים רבים מאד מאד שנוכה לצאת ממצלות ים אשר מתפשט בדורות הללו בסוף הגלות האחרון. ה' ירחם שנוכה להוסיף תמיד אהבה על אהבתנו בלי גבול.

שלום וחיים ארכים וכל טוב, דורש שלום וטובתו באמת ודורש שלום ישראל דב אוסר כל הלוויים אליו.

(לקוטי עצות - שלום, סימנים ג-ה) מוכיחי הדור הם מרבים שלום בעולם וגם עושים שלום בין ישראל לאביהם שבשמים (לקוטי מוהר"ן א', סימן כב).

עצות ותפילות

לפי השלום שבדור כן יכולין למשך את כל העולם לעבודתו יתברך, לעבדו שכס אחד, כי על-ידי השלום שיש בין בני אדם הם מדברים זה עם זה, והם חוקרים זה עם זה מה הוא התכלית מכל העולם כלו ומהבלין, והם מסבירים זה לזה האמת שסוף כל סוף אין נשאר מהאדם כלום כי אם מה שהכין לעצמו לאחר מותו לעולם הנצחי, כי אין מלווין לו לאדם לא כסף ולא זהב וכו'. ועל-ידי זה ישליך כל איש את שקר אלילי כספו, וממשיך ופונה את עצמו להשם יתברך ולתורתו ועבודתו ומקרב את עצמו אל האמת. אבל כשאין שלום חס-ושלום, מכל שכן כשיש מחלוקת חס ושלום, אזי אין מתוועדין יחד זה עם זה ואין מדבר אחד עם חברו מהתכלית, ואפילו כשמתוועדים יחד לפעמים ומדברים יחד אין נכנסין דבריו בלב חברו מחמת הנצחון והמחלוקת והשנאה והקנאה. כי מחלוקת ונצחון אינו סובל האמת כמבאר במקום אחר. נמצא שעיקר ההתרחקות מהשם יתברך של רב בני אדם הוא על-ידי המחלוקת שנתרבה עכשיו בעוונותינו הרבים המקום ירחם (שם, סימן כז).

על-ידי תקון הברית זוכין לשלום (שם).

... יהי רצון מלפניך, ה' אלקינו ואלקי אבותינו, אדון השלום, מלך שהשלום שלו, שתשים שלום בין עמך ישראל, ויתרבה השלום, עד שימשך השלום בין כל באי עולם, ולא יהיה שום שנאה וקנאה ותחרות ונצחון וקנטור בין אחד לחברו, רק יהיה אהבה ושלום גדול בין כלם, וכל אחד ידע באהבת חברו, שחברו דורש טובתו ומבקש אהבתו וחפץ בהצלחתו הנצחית, עד שיכלו להתוועד ולהתקבץ יחד כל אחד עם חבריו, וידברו זה עם זה, ויסבירו זה לזה האמת, עד שיכלו לעורר זה את זה, ולהזכיר זה את זה, להסתכל על עצמו היטב היטב בעולם הזה, עולם העובר כחרף עין, צל עובר, לא כצלו של דקל, ולא כצלו של כתל, אלא כצלו של עוף הפורח, וידבר וישיח כל אחד עם חברו, מהו התכלית מכל תאוות עולם הזה, והבלין, ועל מה אתיין להאי עלמא שפלה. וירבו לדבר זה עם זה באהבה ואחורה וחבה גדולה באמת לאמתו מעמקא דלבא, בלי שום נצחון וקנטור כלל, עד שיעורר כל אחד את חברו לשוב אל ה' באמת, ולהשליך את אלילי כספו ואלילי זהבו, ולא ילכו עוד בשרירות לבם הרע, ולא יטו אחרי הבצע כל ימיהם, ולא ירדפו אחר המותרות להרבות הון מהבל, ויגרשו הרוח שטות מקרבם, ויתרבה ויתגדל השלום בעולם, עד שישבו כל ישראל אלך באמת, בתשובה שלמה כרצונך הטוב, עד שיתעוררו גם כל אִמְיָן דעלמא, ויכירו האמת לאמתו וישבו כלם אלך, ויקבלו כלם את עול מלכותך עליהם, ויקים מקרא שכתוב, כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' לעבדו שכס אחד: (לקוטי תפילות ב' - מתוך תפילה כ"ז)

סיפורי (ספר ימי מוהר"ת חלק ב' - סימנים קא-קב) ... ביום שלישי עמדנו בבקר

ורציתי להתפלל, בא רבי אברהם הנזכר לעיל בבהלה ואמר ששמע מאחד שכבר הלכה הספינה ממקומה והיה לנו צער גדול מאד, ורצתי תכף עם רבי אברהם הנזכר לעיל בבהלה ובחפזון גדול לבקש הספינה אולי נזכה למצאה עדין והלכתי עמו בדרכים שלא עברתי בהם עדין, עד שיצאנו מעיר גאליטע, ועברנו בעיר אחרת, והלכנו הרבה מאד, עד שבאנו אל הים לאיזה מקום ספינתנו, ושם שכרנו ספינה קטנה, ובאנו אל הספינות הגדולות, ושאלנו על ספינה ששכרנו ולא מצאנו אותה וחזרנו בפחי נפש לביתנו, וכבר עבר הרבה מהיום ואני לא התפללתי עדין ומהרתי להתפלל בחפזון, ורבי אברהם רץ עוד לבדו לבקש הספינה עוד במקום אחר וחזר לביתו ולא מצאה והיה לנו צער גדול מאד מה שאבדנו שלשים טאליר והעיקר מה שלא הלכנו עם הספינה כי היינו חפצים מאד לצאת מסטמבול אחר כך אמר רבי אברהם שההכרח לילך רחוק הרבה לאיזה עיר, אולי נמצא הספינה שם והיינו צריכים להוציא על הספק ארבעה או חמשה טאליר, ולבלות כל היום על זה והתחלנו לילך בתוך כך נודמן לנו ערל אחד מאיזה ספינה, וענה ואמר לנו אתם מבקשים הספינה, בואו עמי ואראה לכם הספינה ששכרתם והלך עמנו דרך מעט על הים ונסענו משם דרך מעט בספינה קטנה, ובאנו אל הספינה שלנו אבל לא מצאנו הקפיטאן ונתתי שבח והודאה להשם יתברך שהחזיר לי אבדתי טוב להודות לה' על גדל השגחתו בכל עת על נסידך שבכל יום עמנו וכו' ובפרט בנסיעה כזאת לאנשים כערכנו שאנו כאלמים בכאן, והכסף אין בידינו כי-אם בצמצום גדול לולא ה' שהיה לנו וכו' כן יוסיף ה' לעשות נפלאות עמנו בכל עת:

... והנה בהיותי על הספינה הנזכרת לעיל ששכרנו, נודע לנו שלא תלך הספינה עד למחר רק שבינים זה כפי הנראה כבר זהה ממקומה, ומחמת זה לא היה יכול רבי אברהם למצאה...

מפתח (אָפֿי הנחל ב' - מכתב ל"ד, המשך) ... עיקר קבלת המוחין והדעת שהוא גדר האדם ועיקר בחינת קבלת התורה, הוא ליכות להסתכל היטב על אור השכל והחכמה שיש בכל דבר ולהתקרב על-ידי זה לה' יתברך ולהכיר אותו ולעבדו יתברך על-ידי כל הדברים שבעולם, ולהכניע ולבטל הכסילות והבהמיות של חכמות חיצוניות ופילוסופיא וכלל כל התאוות והמידות רעות שהם רוח שטות ושיגעון ומעשה בהמה ממש הנמשך מבחינת מלכות הרשעה.

עיקר כל הכפירות והאפיקורסות של חכמי הטבע הוא על-ידי פגם אמונת חידוש העולם שעל-ידי פגם זה באים לכל מיני טעותים, ועיקר התקון

גאט אלס